

Vabariigi Presidendi kõne

Tartu Ülikooli raamatukogu 220. aastapäeval

Alar Karis

Eesti Vabariigi president

Kallid sõbrad!

Nädalapäevad tagasi lugesime uudist, et Tartu Ülikool on kindlalt 300 maailma parema ülikooli seas. Selle tulemuse saavutamisele ja hoidmisele on väga palju kaasa aidanud Karl Morgensterni kuldaväärt mõtte kirjast rektor Georg Friedrich Parrotile, kus ta rõhutas, et Tartu Ülikooli raamatukogu ei tohi olla mingi tavaline lugemissaal, vaid ikka palju enam.

Nüüd teame, et selle mõtte omaksvõtt ja järgimine on aidanud luua ühe nendest kindlatest sammastest, millele toetub tugev ja arenev Tartu Ülikool. Kõigi nende 220 aasta jooksul. Kitsaste aegade ja võõraste võimude kiuste on ülikooli raamatukogu suutnud olla hästi komplekteeritud ja rahvusvaheliselt tuntud teadusraamatukogu.

Kuid siin on lisaks veel üks oluline mõõde. Mõõde terve Eesti jaoks. Ülikooli raamatukogu riulite vahel on kasvanud ja edenenud Eesti vaimne elu palju enamas kui teadustöö. Siit on alati saadud tuge meie vaimuelu kestmisele eri aegadel.

Ükskõik, kas raamatukogu on asunud Toomel või on tulnud istuda Seminarkas või Tuubikumis või siinsamas Struve tänaval. Ülikooli raamatukogu on alati olnud üks meie vaimuelu kindlmaid kodasid, kus on omavahel Eesti tuleviku teemadel vaieldud ja arutatud, kus on loodud ja uusi teadmisi saadud. Siin on ajast aega õpitud valikuid tegema ja õppima.

See kõik on oluline ka meie tänasel päeval, kui infokülluse ajastul vajame kriitilist mõtlemist ning

oskust eristada olulist vähetähtsast. Raamatukogu saab olla siin üheks heaks ja kindlaks teejuhiks. Seda öeldes ei pea ma silmas ainult tänast juubilari, vaid kõiki meie raamatukogusid.

Seetõttu loodan, ja seda eriti raamatukogude aastal, et meil jagub ikka mõistmist, kuidas linna-, kogukonna- ja kooliraamatukogude võrk aitab paljudel teha tuleviku tarbeks targemaid valikuid. Sest, nagu te hästi teate, tarku valikud saab teha siis, kui meil on piisavalt teadmisi ning oskust kriitiliselt mõelda ja neid teadmisi analüüsida. Selleks aga tuleb lugeda.

Kindlasti on ka eestlaste raamatu-usk aidanud meil seni teha õigeid otsuseid ning teinud Eestist arenenud riigi ja meie haridusest rahvusvahelise eeskuju.

Samas võib kriisides silmapiir kergesti silmist kaduda ja siin peame hoidma oma kõige suuremat tarkust: jääda igas olukorras õppimisvõimeliseks. Kellelgi ei ole mingit kasu sellisest talupoja-tarkusest, kui talupoeg on, aga tarkust ei ole.

Niisiis ei ole ülikooli raamatukogu vaimne kese vaid Tartu Ülikoolile, ta on seda tervele Eestile ja palju laiemaltki. Eesti tulevik on ju meie endi teha, selleks peame tegema tarku otsuseid ning siin on meile kindlaks toeks raamatukogud ja muidugi meie Tartu Ülikooli raamatukogu.

*Vivat, crescat, floreat Bibliotheca Universitatis
Tartuensis in aeternum!*